

ΡΩΜΑΙΪΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΚΑΝΤ

Μία από τις σημαντικότερες Γερμανικές εφημερίδες, το «Königsberger Hartungsche Zeitung» δημοσιεύει στο πρώτο παρόρθωμα του αριθ. 540 της εσπερινής έκδοσης της, ταχόλουθα για τη μετάφραση του Κάντ:

«Τώρα τελευταία βγήκε στην Αθήνα το πρώτο μέρος της «Κριτικής του Ίδολου λογισμού» του Κάντ, μια όμορφη μετάφραση στη δημοτική γλώσσα, από την πέννα του Γ. Μαρκέτη και του Άλεξ. Παλλή, δυο γνωστών συγγραφέων που ζούνε κ' εμπνεύονται στο Λίβερεπουλ.

Έχουν κάνει κ' οι δυο τους κι άλλες όμορφες μεταφράσεις στον Μικραήτη χωστούμε μερικά έργα οικονομολογικά, κι ο Παλλής, εβδ' από άλλα, έγινε γνωστός από την κλασική μετάφραση της Ήλιάδας στη Ρωμαϊκή γλώσσα. Ο ίδιος μεταφράζει και το Βαγγέλιο κ' έγινε άφορμή της άνθησης εκείνης εξέγερσης των Αθηναίων φοιτητών.

«Δεν πρέπει να παραξενεύεται κανείς γιατί τα έργα του Παλλή, τα γραμμένα στη γιομάτη δροσιά δημοτική γλώσσα, αναγνωρίζονται μονάχα κ' έχτιμιούνται από ένα μικρό κ' εκλεκτό κύκλο, και γιατί ο Παλλής δεν είναι, όπως θάτανε σε κάθε άλλο τόπο, πολυακουσμένος, αφού κυριαρχεί το ρεύμα προς την αρχαίαν γλώσσα και η σχολαστικωτάτη σχολαστικότητα. Πόσο όμως εύπλαστη και κατάλληλη είναι η γλώσσα που ζει στα Έλληνικά στόματα, ακόμα και για μια λαμπρή απόδοση δύσκολων έργων σαν την Κριτική του Κάντ, αποδειχνέται απ' αυτή τη μετάφραση, που δίνει μια ώθηση γερή στη γλώσσα κι αποτελεί ένα αποστοράκι όλων εκείνων που κατηγορούν τη Δημοτική για φτωχή, χυδαία κι άνικανη να ποδώσει φιλοσοφικές σκέψεις κ' επιστημονικές ιδέες».

ΡΩΜΑΙΪΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Για την «Ρωμαϊκή Γραμματική» του κ. Γ. Ροντάκη, που τόσο άνεστα τήνε κορόιδεψε τις προάλλες τις «Αθήνες» ένα γνωστότατο φιλολογικό κορόιδο, μς γράφει ο φίλος και συνεργάτης μας κ. Herbert Krüger τάχολουθα:

«... Αυτές τις μέρες πήρα ένα βιβλίο καινούριο πολ' πολύ μ' ενθουσίασε: τη «Ρωμαϊκή Γραμματική» του κ. Γ. Κ. Ροντάκη από την Πόλη—την πρώτη τ'ω σ τ ή κι α λ α κ ε ρ η που βγήκε στην εποχή μας.

«Σ' έδωκ' όμορφα σελίδες, σχήμα 8ο, βρέσκει μια σύντομη γραμματική της Ρωμαϊκής γλώσσας γραμμένη με κεφάλι και δουλειά. Περιγράφει τα κύρια φαινόμενα της γλώσσας που μιλιέται αληθινά και δεν μπερδεύεται σε θεωρίες. Στα προλεγόμενά του μς ξαναθυμίζει το Βηλαρό και το έργο του—δικαιωματικά, γιατί όσα είπε ο Βηλαρό στην εποχή του δεν έχαταν ακόμα τίποτα από την άζια τους.

«Η Γραμματική του Ρ. είναι κέρδος για την Ίδέα κι όλ' οι φίλοι κ' οι όπαδοι της Δημοτικής έπρεπε να τ'έμε διαβάσουν και να υποστηρίξουν τον συγγραφέα, κι ως μ'ήν είναι σύμφωνοι σε μερικά καθέκαστα.

«Καθώς μαθαίνουμε, ο συγγραφέας σκοπεύει να εκδόσει ακόμη μια ιστορική γραμματική και μια Ρωμαϊκή γεωγραφία και του εύχόμαστε να τα βγάλει πέσο με πώτερη τύχη και λιγώτερη ζημία, παρά το πρώτο αυτό βιβλίο του, που την ιστορία του τη θλιβερή μς τήνε δηγεται στο ιστορικό, στο ξωφύλλο. Γι' αυτό κ' η τιμή του βιβλίου—10 φρ. χρ.—που στην αρχή μς φάνηκε παραπολύ μεγάλη, δεν είναι υπερβολική αν λογαριάσουμε τα παθήματα του συγγραφέα και τη μεγάλη ωφέλεια για την Ίδέα.

HERBERT KRUGER

ΙΩΑΝΝΗΣ Σ. ΛΙΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ ΝΕΥΡΟΛΟΓΟΣ

ΥΨΗΓΗΤΗΣ ΕΝ ΤΩ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩ

ΟΔΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 82

ΛΕΙΣΤΑΙ 3—5 Μ.

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

Η ΚΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Αγαπητέ μου «Νουμά»

Μας είπες άλλοτε τους λόγους γιατί δεν τ' βλέπεις τ' «Παναθηναία», το επίσημο δ' όργανο του Παναμουχλαϊκού συνδέσμου. Κρίμα! Αν τ' άβλεπες και διάβαζες το φυλλάδιο της 31 του Όχτώβρη θά γελούσες και σύ, όπως γέλασα και γώ με τις άνοησίες του άνοητοτάτου κ. Ξενοπούλου, που άπαντώντας στην κριτική του Έφταλιώτη για τ' «Έκθετο», σαλιαρίζει κατά την αγίατρευτη συνήθεια του για κλίκες και για προγράμματα του «Νουμά».

Όσο για την κλίκα του «Νουμά» θά πω δυο λόγια κατόπι. Τώρα του λέω μονάχα πως ότο έννοιωσε ο αξιότατος αυτός άνόητος τ' «Έκθετο» του Φυτίλη, άλλο τόσο έννοιωσε και τ' πρόγραμμα του «Νουμά»—και βέβαια, άφου μ'ά; ξεμολογιέται πως τ' πρόγραμμά του είναι να θαυμάζεις κάθε δρασά γραμμένο οι ατέλειες πράξεις και τυπωμένο στην Αθήνα και να τ'ο καταδικάζεις όταν είναι εις τέσσαρας πράξεις και τυπωμένο εις τις Αθήνας.

Αυτοί οι άνοητοι Ζακωθιανοί χωρατάδες ούτε για έμετικά δεν μπορούνε να δοθούνε, άφου δεν φέρνουν καμιά ενέργεια. Γράφονται μονάχα έτσι, για γούστο, και για να ποδειχτεί πως ο κ. Ξενοπούλος, σαν τον μακαρίτη «Παλιάνθρωπο», κατόρθωσε ίσα με τώρα με τ' δουλειά του να μ'ά; πείσει πως στην φιλολογία ή αρχή του είναι να μ'ήν έχει καμιά αρχή, ή σωστότερα ή αρχή του είναι να κολουθεί δουλικά τ'α γούστα εκείνου που καλοπληρώνει τις φιλολογικές άνοησίες του. Άλλος ο Ξενοπούλος της «Τέχνης», άλλος του «Περιοδικού μας», άλλος της «Διάπλασης», άλλος των «Παναθηναίων», άλλος των «Αθηναίων» κι άλλος θάτανε αν ο «Νουμάς» μπορούσε να πληρώσει δέκα δραχμές τ'ή στήλη και τότε θαότανε για συνεργάτη του.

Για την κλίκα δεν έχει άδικο. Έπ'ρχει μια κλίκα στο «Νουμά», από ανθρώπους που έννοιουνε να χτυπάνε άλύπητα και κατακέφαλα την πολιτική και την φιλολογική κακοήθεια, με στην κλίκα αυτή δεν άνηκει ο Έφταλιώτης. Γιατί αν ήτανε κι αυτός της κλίκας, δεν θ'άναφερνε τον Ξενοπούλο και τους τέτοιους στην «Κριτική» του για τ' «Έκθετο» και στ' άρθρο του τ'ο προχρουνό για τις «Παιδικήσες σκηνές» και δε θά τους έδιν' έτσι τ'ο θάρρος να σαλιαρίζουν του κόσμου τις άνοησίες για πράματα που και να τ'α επαινέσουν ακόμα δεν έχουν κανένα δικαίωμα.

Δικός σου

Ένας της κλίκας

ΕΥΩΔΗ ΑΕΡΙΑ

Φίλε μου «Νουμά»,

Καταναρωμένος είμαι ακόμη από τ'α εύωδη άέρια τ'α όποια εισέπνευσα βαθύς δι' άμφοτέρων των ρωθώνων μου την έσπέραν της Δευτέρας εις έν άρθρον του Νιρβάνα, δημοσιευθέν έν τ' «Εστία». Ω! ο εύγενής μυσταγωγός του Ωραίου και του Έψηλού, με τ'ας άβρ'ες φράσεις του και τ'ας μεταξουφάντους λέξεις! Πόσον συνεκινήθην όταν έδιδάσασα ότι όφείλομεν κατά τ'ας ήμέρας του Άρχαιολογικού συνεδρίου να παρασταθώμεν σεμνοί και άρχαιοπρεπείς, ως γνήσιοι άπόγονοι των ένδόξων προγόνων και ως θεματοφύλακες της ιερ'ας παρακαταθήκης, δια να μ'ά; θαυμάσουν οι σοφοί ξένοι, τους όποιους θά ξεναγήσωμεν έν τ'ή πόλει μας! Απέριξ

της μεγάλης ζωής των έρειπίων, ή μικρά σύγχρονος ζωή πρέπει να ένδυσθ' τον λευκότερον και άγνότερον χιτώνα της δια τήν ιερ'αν τελετήν». Βεβαιότατα! Αυτό προτείνει ο σεμνός ίερέας του Καλού και αυτό πρέπει να γίνει!

Έμπρός λοιπόν τους λευκούς χιτώνας μας! Κ' έπειδ' είναι κάπως άσεμνον να παρουσιασθώμεν με τις πουκαμίες, άς δανεισθώμεν τους λευκούς και χρυσοπαικίλους χιτώνας των νεκροθαπτών. Ούτως ένδεδυμένοι, θά ένθουσιάζωμεν περισσότερον τους ξένους και θά τους πείσωμεν ότι όντως οι νιώτεροι Έλληνες, τ'α όστ'α των προγόνων των λείγοντες, έν μόνον πράγμα όνειροπολούν, να παρουσιάζονται ως φύλακες των άρχαιοτήτων και ως συγγραφείς άρθρων γεμάτων από εύωδη άέρια.

Είναι άσεμνον, είναι άντιαρχαιοπρεπείς, είναι βάνκυσον και άντιπατριωτικόν, να δείξουμε μεθ'ύβριον εις τους ξένους ότι είμεθα λαός ζωντανός, λαός καινούριος με ζωήν δική μας κι όχι δανεισμένη από κόκκαλα και από μάρμαρα! Οι σοφοί ξένοι νεκρόν κόσμον θά έλθουν να προσκυνήσουν, και πρέπει όλα, περίξ του κόσμου αυτού, να είναι νεκρά! He pr fumes.

Υμέτερος

Άρχαιοκαπηλίδης

ΟΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Έγινε παρασμένη Κυριακή πρωί πρωί, στις έφτάμισι, ο κ. Ζαν Μωρεάς έφυγε απ' την Αθήνα.

— Δεν άν ε γ ώ ρ η σ ε, άλλ' έ σ ο υ γ ε, γιατί πρωί πρωί μπήκε τ'ε μια άμ'α κλειστή μαζί με τους δυο στενούς του φίλους Μαλακάτη και Ζητουνιάτη, και τ'οδωσε για τον Πειραιά, ενώ τ'α διάφορα φιλολογικά αποπάσματα είχαν πιάσει τους διάφορους σταθμούς του σιδηροδρόμου και τ'ούκαναν καρτέρι.

— Έτσι γλύτωσε και λόγου του και μ'ας από την καταδίωξη των άποσπασμάτων και τώρα π'α μπορεί κανένανς μπαίνοντας στού Ζαχαράτου να ιδεί και κανέναν ένθρωπο, ενώ πρώτα έβλεπε μέσα εκεί μονάχα λογίους.

— Και να είτανε μονάχα Αθηναίοι λογίοι, ύπομονή. Μ'ά ήρθαν επικουρικοί κι από τον ύπόδουλο Έλληνισμό, και μάλιστα, καθώς μ'ας είπαν, ήρθε και κάποιος από την Αλεξάνδρεια μόνο για να σιγουράρει στο πλάι του. Φανταστήτε!

— Ο κ. Μουχλίδης των «Παναθηναίων» χάρισε στο Μωρεάς μια πλίκια άσημένια και τ'ο «Άστυ» άναγράφοντας την είδηση των άποκάλεσε ασθεναρόν.

— Μονάχα σακατεμένο γεροντοπαλήκαρο μπορούσε να φανταστεί σ θ ε ν α ρ έ ν τον κ. Μουχλίδη, και κανένα τέτιο θάγραφε τήν είδηση στο «Άστυ».

— Έστερ' από τ'ο άνοσιούργημα που διάπραξε ο κ. Βάλδης επί του Πινδάρου, πρέπει να ψηφιστεί νόμος και να χαρακτηρίσει και τάρχατα κείμενα ως αρχαία μνημεία, απαγορεύοντας στους Ρωμιούς να έχτελούνε σ αυτά τις φυσικές ανάγκες τους.

— Ένα χαριτωμένο έπισόδιό του Μωρεάς και τ'ο Κουρούπη μ'ας δηγηθήκανε.

— Ο Κουρούπης θέλοντας να τ'ονε περιποιηθεί άρχιζε να μεταφράζει την «Ίφιγένεια» του και τ'ο τ'ανάγγειλε.

— «Εύχαριστώ πολ', άπάντησε τρομασμένος ο Μωρεάς, μα σ'ας έπρόλαβε άλλος και μ'ου μετέφρασε την Ίφιγένεια».

— «Άλλος; Μ'α ποιος είν' αυτός;» Ρώτησε ο Κουρούπης.

— Ο Εύριπιδης! τ'απήντησε.

— Μ'α πού να τ'ακούσει αυτά ο Κουρούπης! Όχι μόνο έακολούθησε τ'ή δουλειά του μα κ'άλεσε και τον Μωρεάς ένα βράδυ, μαζί μ' άλλους λογίους, στο Άναγνωστήριο της Έθν. Βιβλιοθήκης, που τ'ο παραχώρησε εύγενέστατα ο κ. Καμπούρογλους, για να τους διαβάσει τήν πρώτη πράξη.

— Η παράσταση όμως έναύγησε γιατί ο κ. Μωρεάς, είχε τήν έξυπνάδα να κρολογήσει κείνη τ'ή βραδιά και να μ'ή βγει από τ'ο σπίτι του.

— Ο φίλος μας κ. Μιχ. Λυκιαρδόπουλος μ'ας γράφει